GAZETA KRAKOWSKA

Nro 20.

z KRAKOWA dnia 11 MARCA 1827 ROKU w NIEDZIELĘ.

— *Z Krakowa.* —

Na 23 Posiedzeniu Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey dnia 12 Stycznia 1827 r.

Sekretarz Seymu odczytał Izbie Prawodawczey Reskrypt Senatu, nadsyłaiący modyfikacyie proiektu do przychodu z mineraliów w treści: "ażeby kwota 9000 złp. do złp 3000 była zmnieyszoną; biorąc za zasadę, iżby od ucznia Uniwersytetu złp. 8 od licealnego złp. 4 z wyłączeniem niebędących w stanie, pobieranemi były „ po przyięciu których w całey osnowie przez Kommissyią Skarbową, Izba takowe iednomyślnie zamieniwszy w prawo, Senatowi Rządzącemu do ogłoszenia przesłać postanowiła.

W dalszym ciągu odczytał Sekretarz odpowiedź Senatu na wniosek Delegowanego Sędziego Pokoiu Mieroszewskiego w którey Senat widząc usiłowania swoie poparte środkami w głosach Reprezentantów wskazywanemi, blizkie wynalezienie zasady do repartycyi kosztów na budowę kanałów prywatnych zapewnia.

Reprezentant Czerniński złożył na piśmie uwagi swoie co do zasady rozkładu kosztów na wystawienie kanałów prywatnych, które z woli Izby Senatowi przesłanemi zostały.

Reprezentant Łącki stósownie do poprzednio uczynionego wniosku domagał się, ażeby Senat wezwanym bydź mógł do nadesłania wykazu intrat z Klucza Jaworznickiego i zasad do wyrachowania przez Kommissyią Włościańską, dla przekonania się rzeczywiście, ile dzierżawca teraźnieyszy czynszu opłacić winien.

Reprezentant Czerniński wniosek Reprezentanta Łąckiego uważał iuż bydź zapomożnym dla kończących się obrad.

Delegowany Senator Soczyński przedstawiał, iż dzieło to, do którego 4 Senatorów i Szef Bióra Rachuby iest wyznaczony niemusi bydź ukończonem, skoro Senat na wniosek Reprezentanta Łąckiego nieodpowiedział.

Reprezentant Łącki wskazuiąc potrzebę umieszczenia na Budżecie wyrachować się maiącey z Jaworzna intraty, obstawał przy zdaniu swoiem.

Assesor Seymu Soczyński łączył swe zdanie z wnioskiem Reprezentanta Łąckiego, nadesłania wykazu intrat z Jaworzna domagaiącego się.

Reprezentant Czerninski był za wezwaniem Senatu o nadesłanie wykazu intrat z Jaworzna, dodaiąc aby Marszałek osobiście w Senacie o przyspieszenie wstawił się.

Reprezentant Łącki w obiaśnieniu Izby, odczytał Edukt intraty z Jaworzna, z którego okazywał, że roczney Dzierżawy należy się 24,173 złp. gdy tymczasem Wydział Dochodów wyrachował tylko 8000 złp., a potem na przedstawienie wnioskuiącego do 15000 złp. powiększył, lecz i ta summa nie iest dostateczną.

Reprezentant Kadłubowski winę źle wyrachowaney intraty z Jaworzna nie Senatowi, lecz Wydziałowi Dochodów iako bliżey tym przedmiotem zatrudniaiącemu się przypisywał.

Delegowany Senator Soczyński wniósł, ażeby zaraz na posiedzeniu Seymowem Expedycya do Senatu w przedmiocie Jaworzna wyrobiona i przesłana bydź mogła.

Marszałek Seymu w odpowiedzi Repr: Kadłubowskiemu oznaymił, iż nic pewnego dotąd o intracie z Jaworzna powiedzięć niemożna, gdyż dopiero go Kommissya Włościańska urządziła, co zaś do expedycyi według wniosku Delegowanego Senatora Soczyńskiego, ta zgodnie z wolą Izby wyrobioną została.

Delegowany z Akademii Czaykowski przymawiał się do wniosku Reprezentanta Łąckiego, ażeby dawne Edukta przez tegoż Reprezentanta Łąckiego odczytane, za zasadę wziętemi były.

Reprezentant Czerniński z powodu wygotowaney na posiedzeniu Seymowem expedycyi do Senatu wnosił, ażeby w mieysce Marszałka którego obecność w obradach iest potrzebna, ieden z delegowanych Senatorów za interesem Jaworznickim do Senatu udać się zechciał.

Delegowany Senator Soczyński zaproszony przez Izbę, przyiął na siebie obowiązek wstawienia się w Senacie, i w tym celu powziąwszy od laski Marszałka expedycyą udał się do Senatu.

Prezyduiący w Kommissyi Skarbowey Florkiewicz wniósł pod decyzyą Izby dalszy Budżet Rozchodow, odczytał Tytuł IV. a naprzód co do kuratoryi Nauk.

Delegowany Sędzia Pokoiu Mieroszewski był zdania, by pensya dla Kuratora przez Senat w kwocie złp. 10,000, a przez Kommissyą Skarbową w Summie złp. 8000 wyznączona, zupełnie była wypuszczoną; zwracaiąc uwagę, że w udzieleniu tey ilości pensyi nietrafilibyśmy może do woli Monarchów postanawiaiących Kuratora, i moglibyśmy obrazić szlachetność tego zacnego Męża, którego przodkowie wsławili się w Świątyni Minerwy, nakoniec, że postanowienie Kuratoryi nienastąpiło na błaganie nasze, a Akademia Krakowska niemaiąc teyże, zawsze iednak przez sławnych i uczonych w niey Mężów całemu światu naukowemu znaioma była.

Delegowany z Akademii Czaykowski przywodząc na pamięć familiią Załuskich, która tak liczne na Nauki odkazała dary, i uważaiąc, że wyznaczenie pensyi odkryie sprawiedliwość w Narodzie i Rządzie, obstawał za umieszczeniem pensyi dla Kuratora według proiektu Senatu i domagał się zarazem odczytania powodów, któremi Kommissya Skarbowa do ograniczenia pensyi skłonioną była.

Po odczytaniu których przez Prezyduiącego w Kommissyi Skarbowey w osnowie dopóki skutek nieodpowie nadzieiom w powroceniu funduszów Akademickich, i dopóty pensya w Summie złp. 8000 w braku funduszu umieszczoną zostaie.

Delegowany z Akademii Czaykowski oświadczył, że powody odczytane są przeciwne iego przekonaniu, bo robią wątpliwość nieiaką w łasce Monarchów, którą niedawno przez Nayiaśnieyszego Cesarza Austryi zapewnioną słyszeliśmy; daley zwracał Mowca myśli swoie na mieysce obrad, które zawsze szczodrobliwością wspierane było; Obywatele Krakowscy z względu sprzyiania naukom Patrycyuszami się nazywali, a tegocześni maiąż od ich odbiegać przykładów? był zatem zdania za umieszczeniem pensyi dla Kuratoryi według proiektu Senatu dowodząc, że sam Kurator wszystkiego wypełnić nie może, potrzebuie pomocników ludzi w naukach biegłych; Assesorowie stósownie do Statutu są Emeryci, z tych ieden obrany iest lekarz dawny zasługuie przeto na względy, drugi prawda nie iest wiadomym w świecie naukowym, lecz to od Rządu zależy.

Delegowany Sędzia Pokoiu Mieroszewski oznaymił, że w mianym głosie nietykał Arki nauk; stawiał raczey w obronie mężów uczonych, skoro wynurzył, że nie było Kuratoryi a Akademiia Krakowska pierwszym równała się w sławie; niezgadzaiąc się przeto z głosem Delegowanego z Akademii Czaykowskiego, żądał kreskowania co do pensyi Kuratora.

Reprezentant Czerniński oświadczaiąc, iż wniosek Delegowanego z Akademii Czaykowski obstaiący za pensyiami Kuratoryi według proiektu Senatu, może otrzymać dopiero skutek za nastaniem lepszych czasów, uwagi Delegowanego Sędziego Pokoiu Mieroszewskiego za słuszne i chwalebne uważał.

Delegowany Sędzia Pokoiu Mieroszewski przedstawiaiąc, że w innych kraiach Kuratorowie podobni są bezpłatnemi, żądał przystąpienia do kreskowania.

Marszałek przedstawiaiąc, że pensyia dla Kuratora na mocy Art: 9 zasad do Statutu Akademickiego wyznaczoną bydź winna, wzywał Izbę Prawodawczą do oświadczenia, czyli pensyia Kuratora według proiektu Senatu w summie złp. 10,000, czy według opinii Kommissyi Skarbowey w summie złp. 8000 na Budżecie umieszczoną bydź ma.

Delegowany Sędzia Pokoiu Mieroszewski domagał się kreskowania na wniosek iego, czy pensyia dla Kuratora wypuszczoną bydź ma lub nie?

Gdy iednak Marszałek zdanie delegowanego Sędziego Pokoiu Mieroszewskiego za przeciwne Prawu uważał, przystąpiono do kreskowania, w skutku ktorego większością 22 kresek przeciwko 10 pensyia dla Kuratora według opinii Kommissyi Skarbowey w kwocie złp. 8000 pozostała się.

Daley co do pozycyi Assesorow dwóch, ktorym Senat proiektował złp. 10,000 Kommissyia zaś Skarbowa pomiiaiąc Assesora Emeryta, ktoremu Emerytura w pensyią rachuie się, dla drugiego Assesora nie Emeryta złp. 2000 opinowała, Marszałek Seymu przedstawiał niemożność odznaczenia tak szczupłey dla Assesorów pensyi, ktorych prace w mieniu pieczy nad tak wielką liczbą młodzieży, w Krakowie i szkołach Okręgowych do 5000 wynoszącey znacznemi będą.

Kommissarz Skarbowy Soczyński przedstawiał, że opiniia Kommissyi zasadza się na Statucie nowym Akademickim, w ktorym obowiązki Assesorów iedynie do rady Kuratora są rozciągnięte.

Reprezentant Kryspin Hr. Żeliński nieuważał tak wielkiey pracy Assesorów, gdyż nadzór ich odnosi się tylko do 1500 uczniów w Krakowie, szkółki zaś początkowe baczeniu mieyscowych XX. Plebanów ulegaią.

Marszałek w odpowiedzi oznaymił, że szkółki początkowe po wsiach do dozoru gło-

)2(

wn go należące, z powodu uchylenia tegoż do nadzoru Kuratoryi należą.

Reprezentant Czerniński przedstawiał, że Statut nowy Akademicki miał na wzglę-dzie oszczędność, i dla tego do urzędów Assesorów Emerytów powołał.

Reprezentant Lipczyński nieuważał, ażeby czynność Assesorów pozaotrąb miasta rozciągała się, i dozór nad szkółkami początkowemi więcey do Inspektorów i Podinspektorów należeć sądził, tem bardziey przeto wyznaczenie pensyi dla Assesorów twierdził mniey bydź potrzebnem, że ci tylko do rady Kuratorowi są dodanemi.

Delegowany z Akademii Czaykowski przeciwnie te rzecz rozważał, bo rada ieżeli z zdrowego pochodzi rozsądku, i iest owocem długoletniey pracy i doświadczenia, wynagrodzoną bydź winna.

Co do P. Kosteckiego ten skończył iuż swoie zasługi, i nagroda wydzielona mu, nie może się rozciągać do nowo podeymować się maiących obowiązków, zresztą były urzędy za dawnych czasów bezpłatne, lecz na tych często zawodziła się Publiczność, przyznawał równie Mowca naypierwszą ięczo owitość nauk mianowicie od wieku 13 Stanowi Duchownemu, iednakowoż poddanie na teraz szkół początkowych pod oko Kuratoryi z woli Monarchów wypłynęło.

Reprezentant Lipczyński w odpowiedzi oświadczył, że dawniey tak Urzędnicy płatni, iako też i bezpłatni od obowiązków swych odstępować mogli, i to za podstawę do wydzielenia pensyi posłużyć nie może.

Marszałek uważał za potrzebne poczynić modyfikacyie, co do pensyi Assesorów bez względu na osoby, też Assesoryie posiadać maiące, a to stosownie do Art: 9 zasad Akademickich.

Delegowany z Akademii Czaykowski był zdania, że stosownie do Statutu domieszczone bydź winno, dla kogo się odznacza pensyia.

Marszałek z uwagi, że na Budżecie ogólna tylko o 2ch Assesorach iest wzmianka wyszczególnienie za mniey potrzebne sądził.

Delegowany Sędzia Pokoiu Mieroszewski był za zrobieniem modyfikacyi, z powodu, że Inspektorowie większą od Assesorów wyznaczoną mieć maią pensyią.

Marszałek przedstawiał, że dotąd nie iest wiadomo iaka będzie czynność urzędników przy Kuratoryi, gdyż Kommitet rozwinięciem zasad Akademickich zatrudniaiący się, dopiero takowe wskaże.

Delegowany z Kapituły X. Teodor Sołtyk z względu na zasługi Pana Kosteckiego wnosił, ażeby mu iako Assesorowi pensyi 2000 złp. wyznaczyć.

Delegowany Sędzia Pokoiu Mieroszewski do poczynić się maiących modyfikacyi dodał, by także 2mu Assesorowi do opinowanych mu 2000. złp. ieszcze drugie 2000 złp. dodać.

Assesor Seymu Soczyński przedstawiał Izbie, że liczba Assesorów Statutem nie iest oznaczona, i ci z Emerytów drugiey pensyi pobierać niemogących nominowani bydź winni; dla czego niewidział zasady, na którey by pensyia dla Assesorów gruntować się miała.

Marszałek wzywał Kommissyią Skarbową do poczynienia modyfikacyy według podniesionych głosów, i na ten cel Izbę od porządku uwolnił.

Po naradzeniu się Kommissyi Skarbowey, Prezyduiący w teyże Kommissyi Florkiewicz przedstawił Izbie opiniią większością głosów przyiętą, za umieszczeniem na Budżecie dla 2ch Assesorów summy złp. 4000.

Członek Kommissyi Skarbowey Marcin

Soczyński przywodząc Art: 19 ogłoszonych zasad do Statutu utrzymywał, iż ieden z Assesorów iako Emeryt pobieraiąc pensyią złp. 4000 drugiey pobierać nie może; i to było powodem do odpisania się iego od opinii Kommissyi.

Delegowany z Akademii Czaykowski przedstawiaiąc, że pensyia Emerytalna, iako wysłużona nie może bydź nagrodą prac Assesora, których ażeby bezpłatnie podiąć się mógł ani wymagać powinniśmy, oświadczył oraz, że lubo był za utrzymaniem inicyatywy Senatu, poprzestaie iednak na opinii Kommissyi Skarbowey.

Assesor Seymu Soczyński oświadczył, iż iakkolwiek przychyliłby się do inicyatywy Senatu, powoduie iednak nim ta obawa, aby Senat z Art: 19 zasad przywiedzionych nieodiął za 2000 złp. pensyi, Emerytalney złp. 4000.

Na przedstawienie Marszałka Izba dla 2ch Assesorów summę złp. 4000 na Budżecie iednomyślnie położyć uchwaliła.

W pozycyi 156 Senat proponował dla Inspektora przy Kuratoryi jeneralney summę złp. 4000 Kommissyia zaś Seymowo-Skarbowa złp. 3000.

Izba Prawodawcza iednomyślnie do opinii Kommissyi Skarbowey przychyliła się.

Pod pozycyią 157 Senat inicyował dla Sekretarza Kuratoryi zarazem Archywisty złp. 2500, Kommissyia zaś Skarbowa złp. 1500.

Członek Kommissyi Skarbowey Librowski tłómacząc powody zmnieyszenia pensyi oświadczył, że Kommissyia miała wzgląd na pensyią, iaką Sekretarz Rady wielkiey podobnie w kwocie złp. 1500 pobierał.

Delegowany z Akademii Czaykowski porównanie pensyi Sekretarza Kuratoryi z pensyią Sekretarza Rady wielkiey uważał bydź niestósownem, gdyż ostatni oprócz dwóch dodatków ad personam na Budżecie umieszczonych, pobierał pensyią iako Referendarz Senatu.

Poczem Izba iednomyślnie Summę złp. 1500 dla Sekretarza, a razem Archywisty na Budżecie umieściła.

Jacek *Księżarski*,
Sekretarz Seymowy.

Z Warszawy d. 3 Marca.

Dyrekcyia Główna Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Podaie do publiczney wiadomości, iż w dniu 3 Marca r. b. z rana o godzinie 10 na placu przed Mennicą po zakratami, dopełnionem będzie przez Dyrekcyią Główną Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, w przytomności dwóch do tego wyznaczonych Delegowanych, to iest, iednego z Kommitetu Towarzystwa Krodytowego Ziemskiego, drugiego zaś z pomiędzy Obywateli w zastępstwie Komitetu właścicieli Listów Zastawnych, na posiedzeniu w dniu 1 b. m. odbyte zaproszonych, spalenie Listów Zastawnych wylosowanych, wraz z należącemi do nich kuponami, oraz wszystkich wykupionych z upłynionego półrocza Kuponów, a to w ścisłem zastósowaniu się do przepisów art: 136 Prawa Seymowego.

W Warszawie dnia 24 Lutego 1827 r.
Radca Stanu, Prezes:
(podpisano) *Malinowski.*
Pisarz Dyrekcyi Główney,
(podpisano) *Drewnowski.*

Podczas ostatniey Maskarady zdarzył się szczególny wypadek. Do pewnego obywatela przybyłego z prowincyi dla przepędzenia ostatnich dni zapust w stolicy, i obecnego na Niedzielney Maskaradzie, zbliża się maska w ubiorze Pielgrzyma, bierze go za rę-

łę i prowadzi do ostatniey sali. "Lat temu 5, rzecze piskliwym głosem, byłeś w Warozawie; mieszkałeś w Hotelu Polskim w stanoyi pod Numerem 8. Przyszedł do ciebie nieznaiomy, a wówczas bardzo nieszczęśliwy człowiek, znayduiący się w gwałtowney potrzebie, prosił zasiłku, od którego zależało iego uszczęśliwienie. Zawierzyłeś iego słowu, dałeś zł. 150 nie pytaiąc o nazwisko; mówiąc tylko: oddasz iak ci Bóg dopomoże. Teraz iestem w stanie dług wypłacić: z procentem od zł. 150 i z procentem od procentu za lat 5, należy się tobie razem zł. 188, które oto oddaię z oświadczeniem nigdy niewygasłey wdzięczności. Baw się dobrze i żyy szczęśliwy.„ Po tych słowach, maska zostawiwszy w ręku zdziwionego Obywatela pakiecik z 9 ważnemi dukatami, oddaliła się w tłoku, i wkrótce iuż iey w sali nie było.

Kurs Listów Zastawnych Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.
Za Sto złotych w Listach Zastawnych bez 1go Kuponu.
Przedaiących niema.
Kupuiący ofiaruią zł: 78 gr. —
Istotnie nie przedano.
W Warszawie dnia 1 Marca 1827 r.
F. H. *Schaber* S. G. K. W.

Z Petersburga d. 4 Lutego D. K.
(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Rozkazem dziennym z dnia 28 z. m. Jenerał-Major Jeltukin 2, należący do świty N. Cesarza Jmci, otrzymał stopień Jenerała Porucznika, za wypełnienie danych mu zleceń; został oraz mianowany Gubernatorem woyskowym Kiiowskim.

Ukazem z dnia 31 z. m. wydanym do Kantoru Dworu, N. Cesarz Jmć raczył mianować Szambełanem Hrabiego Alexandra Tołstoy, wychodzącego z połku Kawalergardów w stopniu Pułkownika, w chodzącego do służby cywilney w stopniu Radcy Kollegialnego.

Rozkazem dziennym z dnia 1 b. m. N. Cesarz Jmć raczył polecić Jenerałowi piechoty Hrabiemu Tołstoy 1, ster głównego sztabu, aż do powrotu Barona Dybicza, który wyiechał za interessami służby.

Udoskonalenia zaprowadzone od kilku lat po naszych fabrykach, zasługuią na zwrócenie uwagi publiczności; roboty żelazne, miedziane i stalowe, z nich wychodzące, mogą iść w porównanie z produktami sławnych rękodzielni Solingeńskich i Birminghamskich. Pomiędzy prywatnemi zawodami, odznaczaią się zawody Rzeczywistego Szambełana Bazylego Wsiewołożkiego; oprócz wyrabiania surowcu i żelaza, urządzaią tam ze znacznym skutkiem rozmaite sprzęty i dowcipne machiny. Gazeta Handlowa wspomina z naywiększemi pochwałami, o następnych przedmiotach, które otrzymano w Petersburgu, z fabryki Pożewskiey, położoney w Gubernii Premskiey, a należącey do pomienionego właściciela, iako to: 1) Autograf, dowcipna machina, za pomocą którey same przez się wykonywać się mogą dwa exemplarze pisma; 2) kompasy rozmaitey wielkości i składu; 3) machiny do toczenia; 4) wielkie zegary. Doskonałość roboty ostatnich, tem iest znakomitszą, iż rozmaite ich części były wykonywane przez różnych robotników; są one całkiem prawie z wybornego żelaza, które się przysposabia w fabrykach P. Wsiewołożskiego, szczególnym sposobem.

Z Odessy d. 14 Stycznia D. K.

Mamy tu tak piękną pogodę, iż łado-

wanie okrętów bez przerwy się odbywa. Codziennie przybywaią nowe; a statki we 3ch dniach odbywaią drogę do Stambułu.

Z Symferopola d. 3 Stycznia D. K.

Ktokolwiek, niezwiedzaiący nigdy naszego kraiu, z trudnością uwierzyłby w różnicę, istotnie zachodzącą, pomiędzy temperaturą tego miasta, a temperaturą nadbrzeża południowego. Tu pora iest dżdżysta i zimna, gdy tymczasem z drugiey strony gór, oddzielaiących nas od morza (o 13 mil od miasta) oddycha się powietrzem wiosennem. W tey części Taurydy, róże i inne kwiaty, nieprzestannie kwitły na otwartem powietrzu, a drzewa nawet bliskie są puszczenia. W dzień Nowego Roku ieden ze znakomitszych właścicieli nadbrzeżnych, przywiózł tu kilka bukietów róż ze swoiego ogrodu, na podarunki dla dam znaiomych.

Z Paryża d. 24 Lutego.

Od 18 b. m. Izba deputowanych naradza się nad poiedynczemi artykułami ust wy względem druków, i dotąd nie iest ieszcze pierwszy artykuł przyięty.

Nowy Nuncyusz Papiezki, X. Lambruschini, miał dnia 21 w południe wstępne u Króla posłuchanie.

Lord Granville, Poseł Angielski przy Dworze naszym, odiechał do Londynu, dla wykonania przysięgi iako nowy Par. W tymże celu udał się tam Lord Seaforth Ellis.

Jenerał porucznik Caulincourt, Xiążę Wincencyi, dawniey Wielki Koniuszy państwa i Minister spraw zagranicznych, umarł tu po [illegible] chorobie w 54 roku życia.

Dziś upływa lat 40 od zebrania się pierwszego zgromadzenia Stanów jeneralnych Królestwa w Wersalu, od którego dnia zaczęła się rewolucya.

Między rokiem 1821 i 1826 utworzonych zostało we Francyi na sposób Angielski 45 hut, w których przy węglach ziemnych wyrabiaią żelazo. Znayduie się z nich 31 iuż czynnych, które w r. 1825 dostarczyły 442,000 centnarów kutego żelaza; istnieiące zaś dawniey, które używały węgli z drzewa, nie dostarczyły rocznie iak 49,000 centnarów.

Onegday w wieczór Poseł Rossyyski dał bal, na który 700 osób zaproszonych było.

Bryg Jednorozieć, na którym w Październiku r. z. Lord Cochrane do Marselii przybył, odpłynął ztamtąd dnia 14 b. m. do Zante.

Listy z Madrytu, które nadeszły tu onegday popołudniu donoszą, że rokoszanie Portugalscy ścigani przez woyska konstytucyyne dnia 5 b. m. pod Prado i Ponte de Barka (między rzekami Minho i Douro) pobitemi zostali, utracili wiele jeńców i dział.

Officerowie Francuzcy wszelkiey broni, którzy z Xciem Raguzy znaydowali się na koronacyi N. Cesarza Mikołaia, odebrali zlecenie (iak tuteysza Niemiecka Gazeta zapewnia) aby każdy z osobna napisał swoie uwagi nad składem woyska państwa Rossyyskiego, i złożył ie Delfinowi.

Z Madrytu d 13 Lutego.

Dzisieysza Gazeta rządowa zawiera rozrządzenie Królewskie, dozwalaiące tymczasowo handlu z Ameryką pod obcemi banderami. Powodem do tego iest konieczność ożywienia upadłego handlu Hiszpańskiego.

Jeden z Włościan dawney Kastylii wynalazł pewny gatunek małego działa, które w iedney minucie 100 kul wystrzela. Okazał Królowi iego wzór; Monarcha rozkazał rzecz rozpoznać, i gdy zdano mu pomyślny rapport, nakazał doświadczać nowey tey bro-

ni, w celu iak się zdaie zrobienia iey znaczney liczby i zaopatrzenia nią kilkunastu kompaniy woyska.

List z Granady pod dniem 23 Stycznia (w Dzien. Bruxelskim umieszczony) zawiera: "Przy wybuchnieniu zaburzeń w Portugalii nasz Jenerał kapitan, Campana, zagroził każdemu karą śmierci, któryby mówił za sprawą konstytucyonistów. Młodzieniec 21 lat maiący znakomitey rodziny, który za rządu St.nów służył iako ochotnik w kompanii straconego przed dwiema laty Pułkownika Gamarra, rozszerzył się w kawiarni komedyi w mowie o sprawach Portugalii. Został doniesiony, uwięziony i na szubienicę skazany. Nieszczęśliwy ma iutro bydź obwieszony, któremu potem kat wyrwie ięzyk i na drzwiach kawiarni przybiie. Stracenie go nastąpi na placu op ry."

D. 9 w wieczor powstała w Barcelonie okropna burza, która całą noc trwała; w porcie rozbiła przeszło 40 statków i więcey sta osób życie przy tem utr ciło.

Z Lizbony d. 7 Lutego.

Ministerstwo woienne wydało oznaymienie: Odddziały woysk Angielskich, pod rozkazami Jenerała porucznika Clinton, które N. Król Angielski, dawny i wierny Sprzymierzeniec Portugalii, temu Królestwu na pomoc przysłał, opuściły stol cę dla postąpienia w głąb kraiu. Xiężna Rejentka nakazuie ozn ymić woysku i całemu narodowi, że postępowanie tych oddziałów podczas pobytu w mieście tuteyszem zasługuie na naywiększą pochwałę. Rejentka przekonaną iest, że Jenerał Clinton zachowa, gdzie tylko przybędzie, taki sam porządek i karność, i że zostaiące pod iego rozkazami waleczne woyska przywrócą owe braterskie stosunki, w iakich niegdyś woyska Portugalskie i Angielskie podczas woyny na półwyspiu zostawały.

Jenerał Hr. Villaflor w spiesznym swoim chodzie przeciw buntownikom przybył dnia 31 Stycznia do Penafiel; Margr. Angeia przybył tegoż dnia do Cabaceiros de Basto, zkąd wraz z Jenerałem Melho poszedł do Nosa Senhora de Porto. Jenerał Stubb z Oporto zaczął zaczepnie działać i wszyscy ci Jenerałowie uderzą na buntowników.

Dnia 5go przyięła Izba deputowanych większością głosów Proiekt do ustawy o stosunkach handlowych Królestwa przez Ministra Barrozo wniesiony. Na zaiutrz przyięła pierwszy artykuł proiektu, mocą którego porty Lizboński i Porto otwarte są dla wszystkich narodów, z których Portugalija nie znayduie się w woynie, a nawet wczasie woyny maiątek prywatny w portach i składach ma bydź szanowany.

Izba parów, która nieiako sprzeciwia się Izbie deputowanych i prawie wszystkie iey uchwały odrzuca, nie lepiey zachowuie się względem Ministrów.

Z wyspy zielonego Przylądka przybyło tu dwóch deputowanych; iednym z nich iest Biskup tameczny, a drugim Pułkownik Chapuzet. Minister, którego rzecz się dotycze ostrzegł Izby, że ostatni, iako były Gubernator, na mocy rozporządzenia Królewskiego z dnia 26 Września r. z. z powodu niewierney administracyi ulega rozpoznaniu.

— Dnia 8. —

Wczoray wieczór o godzinie 12 nadeszły do Ministra woiennego przez nadzwyczaynych gońców następuiące doniesienia z Oporto: "Margr. Angeia przybył dnia 3go do Braga i nazaiutrz uderzył na Margr. Chaves, który uciekł przed nim za most pod Parede. Jenerałowie Angeia, Villaflor i Melho połączyli się z sobą i żywo przeciw nieprzyiacielowi działali. Buntownicy uciekali ku G. Fevi. Jenerał Lacerda odznaczył się w Beira." Inny list donosi, że część woyska Angielskiego przybyła do Koimbry, a główny sztab iest tam naydaley za dwa dni oczekiwany. Dodaie tenże list, iż buntownicy, za któremi woyska nasze krok w krok postępuią, usiłuią dostać się do Hiszpanii.

DODATEK
DO N^ro 20.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 11 MARCA 1827 ROKU w NIEDZIELĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE. !

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Raumira.

Dzień godzina	Barometr z reduk: na O° R.	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Marzec	cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7	27 5, 932	— 6. 5	85	Wschodni słaby	Pogoda	
12	„ 5, 126	+ 6. 7	70	Połud: Ws: słaby	„	
6. 3	„ 3, 815	+ 9. 0	60	Południo: mocny	Pogoda z Chmur:	
9	„ 3, 285	+ 3. 1	75	Półn: Za: słaby	Chmury	
7	27 3, 352	+ 5. 2	76	Wschodni średni	Pochmurno	
7. 12	„ 3, 678	+ 9. 2	62	Zachodni wicher	Słońce z Chmur:	
3	„ 3, 914	+ 10.0	61	„ „	„	
9	„ 5, 238	+ 4. 6	76	„ słaby	Pogoda z Chmur:	
7	27 3, 941	+ 1. 1	83	Połn: Ws: słaby	Pogoda	
8. 12	„ 3, 842	+ 12.0	63	„ mocny	Pogoda z Chmur:	
3	„ 2, 112	+ 12.7	60	„ słaby	Chmury	
9	„ 1, 792	+ 9. 4	70	Zachodni mocny	Pochmurno	
7	27 2, 805	+ 2. 8	83	Wschodni słaby	Pogoda z Chmur:	
9. 12	„ 2, 734	+ 10.6	72	„ „	„	
3	„ 2, 489	+ 13.0	62	Półn: Za: średni	„	
2	„ 1, 989	+ 7. 6	72	„ słaby	„	

J. Steczkowski, Zast: A. O.

Z Londynu d 18 Lutego.

W moc przysłanego od J. K. Mci do Izby niższey Parlamentu poselstwa o pomnożenie dochodu Xcia Klarencyi, iako teraźnieyszego Następcy tronu, wniósł dnia 16go Kanclerz skarbowy o przydanie mu 9000 Fs. co mimo sprzeciwiania się niektórych członków uchwalonem zostało.

Wczoray o godzinie w pół do 11tey Hr.

Liwerpool (Minister) przy śniadaniu tchnięty został paraliżem. Zadziwiało służących, iż żaden z nich nie był do sprzątnienia wołany, wpuścili iednak kogoś do pokoiu i znaleźli Hrabiego na podłodze leżącego. Lekarz iego, Doktor Drive, użył zaraz potrzebnych środków i rozkazał przywołać Lekarzów Cooper i Halforda. Upuszczono krwi i przystawiono piiawki, lecz do godziny 4tey z południa chory nie odzyskał mowy.

P. Canning wyszedł wprawdzie z niebezpieczeństwa, ale ieszcze ciągle iest słaby. Mówią, iż ten Minister dołoży wszelkiego starania, aby Izba wyższa przychyliła się do przypuszczenia Katolików do obywatelstwa, czemu dotąd się sprzeciwiała.

— Dnia 20. —

N. Królowi ustały boleści podagryczne.

O chorobie Hr. Liwerpool rozkazał Król codziennie sobie donosić. Dotąd tyle mu się tylko polepszyło, że wczoray mógł kilka słów przemówić.

Gazeta Goniec powstaie przeciw Gazecie *Times*, że obwinia Xcia Wellingtona o intrygi zostania pierwszym Ministrem, do których ten Xżę wcale nie ies z nym. Podług Gazety *Times* Xżę Welligton iest teraz bardzo czynnym. Ma także nastąpić związek między P. Canning i Margr. Lansdown (naczelnikiem oppozycyi w Izbie wyższey), mocą którego Ministerium wspierać będzie wniosek względem przypuszczenia Katolików do praw obywatelskich. P. Peel okazać się miał niedawno przychylnym uczuciom liberalnem. Minister ten znayduie się teraz w Brigthon przy Królu, gdzie bawi także Pan Canning.

Pani Byron, wdowa po sławnym poecie z powodu słabości zdrowia bawiła długi czas w Genui, teraz znayduie się w Florencyi skąd zamyśla udać się do Rzymu i Neapolu.

— D. 21. —

Hr. Liwerpool ma się cokolwiek lepiey; rozumie wszystko, ale mówić ieszcze niemoże. — Wyzdrowienie P. Canninga idzie pomyślnie.

Na zapyt nie wczoray w Izbie niższey P. Lethbrindge, czyli wniesienie ustaw zbożowych daley odłożonem zostanie? odpowiedział P. Peel, że dnia 19 mówił z P. Canningiem i że ten ma nadzieię, iż dnia 26go znaydować się będzie mógł w Izbie niższey, w którym dniu wniesienia z strony Rządu nastąpią.

Doniesienia z Oporto nie dochodzą iak do 3 Lutego. W mieście tem panuie wielki zapał do walczenia przeciw buntownikom, i odznaczaią się nawet nie woyskowi. Gdy w chwili zagrożenia przez buntowników nie było w kassach pieniędzy do zapłacenia żołdu, Kupiec Teixeira Pinto Basto zaliczył zaraz 4000 Fs. i inni kupcy poszli za iego przykładem. Liczba buntowników, którzy dnia 29 Stycznia uderzyli na Hr. Zagallo wynosiła 3000. Tęgość Jenerała Stubb przechodzi wszystko; w ostatnich dniach nie sypiał zaledwo godzinę w nocy. Dnia 31 wydał odezwę w naymocnieyszych wyrazach. Z Braga, gdzie buntownicy dnia 30 weszli, uiechało spieszno wielu znakomitszych mieszkańców i tayni stronnicy powstańców mogli tem łatwiey buntownicze swe krzyki podnieść. Brygadyer na połowie żołdu będący, Magelhaes, szczególniey się w tym względzie odznaczył. Pomiędzy buntownikami znaydowało się 200 Hiszpanów w mundurach Portugalskich.

Od dawnego czasu niezaszło tu tyle nagłych napadów paraliżowych, iak od ostatnich 3ch miesięcy.

Z Bruxelli d. 26 Lutego.

N. Król mianowiał Wnuka swoiego, Xcia dziedzicznego Oranii Wilhelma Ale-

xandra Pawła Fryderyka Ludwika, z powodu, iż doszedł do lat 10, pułkownikiem w piecie i udzielił mu wielki krzyż orderu Lwa. Adiutantami zaś go mianował Podpułkownika Possen i Majora Omphał.

Postanowieniem Królewskiem z d. 8 b. m. powołanemi są na pierwszy Marca z odwodowych bataliionów milicyianci do czynney służby.

Od 16 do 23 b. m. umarło ieszcze w Grenindze 32 ludzi.

Od brzegow Menu d. 27 Lutego.

N. Król Pruski darował na naprawienie walącego się w Minden Kościoła S. Szymona 300 talarów.

W Hanowerze d. 23 b. m. w wieczór obywatele miasta przybyli z 300 pochodniami przed pałac Xcia Kambridgi, dla okazania swey radości, że nieprzyiął dostoyności naczelnego Wodza po zmarłym bracie swoim i pozostał w Hanowerze.

Gazeta Bremeńska donosi, iż N. Król Bawarski chce się z Małżonką swoią Królową Teressą, w Ratysbonię koronować. Czas koronacyi ieszcze nie iest oznaczony, ale sądzą iż nastąpi zaraz po otworzeniu posiedzeń Stanów.

Ren w okolicy Kolonii będąc nadzwyczay nizki, podniósł się d. 23 Lutego o 3 stopy i 4 cale.

Przed kilku dniami przeiechali przez Moguncyą dway znakomicy Grecy, udaiący się za Bojarów z Stambułu; iadą do Londynu z ważnemi zleceniami kraiu swego.

N. Krol Wirtembergski przez wzgląd na tęgie zimno rozkazał iuż po dwa razy tey zimy udzielać drzewa ubogim.

W okolicy Ulmu leży na 5 do 7 stóp śniegu wszystkie gościńce musiały bydź odkopywane. Zaiące niemogące dla głębokości śniegu znaleść pożywienia popsuły tameczne owocowe drzewa, przez co tym większą zrządziły szkodę, że z powodu woyny nowo tylko zasadzone drzewa znaydowały się w okolicy Ulmu. W okolicach Wircburga widzieć się daią snuiące się kupami zgłodniałe dzikie zwierzęta, a w polu znaleść można mnóstwo umarzłych z głodu zwierząt, a osobliwie ptastwa.

Zmarły d. 14 b. m. w Pradze Ces: Austryiacki rzeczywisty tayny Radca i Szambelan Hr. Filip Kiński zostawił prawdziwie xiążęcy maiątek żadnemi długami nieobciążony. W samey iego szkatule znaleziono w gotowiźnie w monecie konwencyyney 500,000 ZR. Wnuk iego Feldmarszałek Hr. Kiński odziedzicza 2 państwa w Czechach, piękny dom w Pradze i 700,000 ZR. w konwencyyney monecie. Trzey inni iego dziedzice otrzymuią razem dwoie dobr w Austryi, dom w Wiedniu, 90,000 ZR. w gotowiźnie i 5000 ZR. w prowizyi od obligacyy.

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę to iest dnia 11 Marca daną będzie Wielka klassyczna Traiedya oryginalnie w Polskim języku napisana przez Aloyzego Felińskiego w 5 aktach: *Barbara Radziwiłowna.*

We Wtorek zaś dnia 13 b. m. na benefis Joanny Kochanowskiey, daną będzie wcale nowa nigdy tu niewidziana Wielka historyczna Drama z niemieckiego P. Kotzebue z chórami w 5 aktach: *Hussytowie pod Naumburgiem w roku* 1432.

We Czwartek dnia 15 t. m. daną będzie Wielka Drama w 3 aktach: *Człowiek z czarnego lasu*

DONIESIENIA.

Sąd Appellacyiny etc.

Z powodu podaney pod dniem 8 Lutego r. b. Nro 287 przez P. Jacka Kaweckiego Komornika Sądowego do Prezesa Sądu swego, prośby o wydanie onemuż świadectwa z spra-

wowanego urzędu Komornika, a to w zamiarze przeniesienia się do Królestwa Polskiego, po zasiągnioney opinii Trybunału I. Instancyi, iż względem takowego wydania, żadna nie zachodzi przeszkoda. Sąd Appellacyiny, wysłuchawszy wniosku Urzędu publicznego, przed przychyleniem się ostatecznym do żądania proszącego, wzywa ninieyszym strony interessowane, ażeby ieżeli do rzeczonego P. Kaweckiego z Tytułu sprawowanego przezeń Urzędu maią iakowe pretensyie, z takowemi po dzień 15 Kwietnia r. b. w Sądzie swym zgłosić się nieomieszkali, ile po upłynionym powyższym terminie i wrazie nie zgłoszenia się, żądane świadectwo onemuż wydane zostanie.

W Krakowie dnia 1 Marca 1827 r. *Nikorowicz.*

Raubach, Sekr: Sądu Ap.

W skutek Wyroku Trybunału Iwszey Instancyi W. M. Krakowa z Okręgiem dnia 20 Stycznia r. b. między Sukcessorami pełnoletniemi ś. p. Woyciecha i Małgorzaty małżonków Piątkowskich, w przedmiocie działu maiątku zapadłego, podpisany Notaryusz, z mocy aktu przed delegowanym Sędzią Trybunału do działu w drodze pertraktacyi przeznaczonym dnia 13 Lutego r. b. sporządzonego, będąc iednozgodnie przez Sukcessorów do sprzedaży przez publiczną licytacyią nieruchomości wezwany, podaie do publiczney wiadomości, iż Kamienica w przecznicy ulicy S. Anny w Gminie III. W. M. Krakowa pod L. 313 stoiąca, do Sukcessorów rzeczonych Woyciecha i Małgorzaty małżonków Piątkowskich należąca, przez publiczną licytacyią więcey daiącemu za monetę srebrną Courant sprzedana będzie, a to pod następuiącemi warunkami:

1) Cena pierwszego wywołania zacznie się od Summy 8000 złp.

2) Chcący licytować obowiązani są dziesiątą część szacunkowey summy, to iest złp. 800 tytułem vadii złożyć, od czego żaden z Sukcessorów niewyłącza się.

3) Nabywca zapłaci podatki zaległe do Skarbu w ciągu dni 14, ieżeli się iakie okażą.

4) Widerkauffy gdyby się iakie okazały zostaną przy nieruchomości z obowiązkiem opłacania procentów.

5) Resztuiącą Summę szacunkową zapłaci nabywca w skutek Wyroku Sądowego prawomocnego, dział lub wrazie klassyfikacyi, takową klassyfikacyią ustanowiaiącego, a to z procentem po 5/100 od dnia licytacyi, komu i w iakiey ilości wypadać będzie, w dni naydaley trzy po udowodnieniu prawomocności Wyroku.

6) Niedopełniaiący warunków, utraci vadium i nowa licytacyia na iego koszt przedsięwzięta zostanie, a nawet na iego szkodę w razie niedoboru szacunku.

Do licytacyi przedstanowiącey termin na dzień 9ty Kwietnia roku bieżącego na godzinę 10 ranną w Kancellaryi podpisanego Notaryusza w Krakowie przy głównym Rynku pod L. 16 znayduiącey się naznacza, i na ten dzień i godzinę chęć kupna maiących zaprasza.

W Krakowie dnia 9 Marca 1827 r. *Leo Rawicz Przczołkowski*, Not.

Z powodu niedoszłey do skutku dla braku Pretendentów licytacyi, ogłasza się powtórnie takową na dzień 12 Marca r. b. 1827 w Krakowie w rynku głównym w gmachu Sukiennice zwanym, o godzinie 10 ranney odbydź się maiącey z kosztowności po ś. p. Wawrzeńcu Schelle pozostałych, a Rezolucyią Wys: Trybunału I. Inst: W. M. Krakowa i Jego Okręgu dd. 20 Maia 1826 r. Nro 1156 wyszłą do sprzedaży poleconych, iako to: zegarka złotego z cyferblatem złotym, przy którym łańcuszek złoty z pieczątką, kluczykiem z 40 franków sztuki i obrączką złotą, zegarków kameryzowanych złotych, zegarków srebrnych obrączek złotych z dyksztaynami, sygnetów, pieczątek srebrnych, &c. Chęć zatym licytowania maiących zaopatrzonych w monetę srebrną grubą courant, podpisany Komornik na czas i mieysce oznaczone zaprasza. — W Krakowie dnia 5 Marca 1827 r.

W Krakowie dnia 3 Marca 1827 r. Teodor *Jaworski*, Kom: Sąd.